

Flow-cytometrická detekcia hematologickej malignity v atypických bunkových materiáloch

CLK-Pracovisko Laboratórnej hematológie

RNDr. Soňa Ölvecká, Mgr. Mariana Jacková

FNsP F. D. ROOSEVELTA
BANSKÁ BYSTRICA

- Fakultná nemocnica s poliklinikou F. D Roosevelta Banská Bystrica

Druhy materiálov používaných v FC analýze

- **BEŽNÉ:** KRV, KD, LIKVOR, BAL, PLEURÁLNY PUNKTÁT, bunková suspenzia z UZLINY
- **ZRIEDKAVEJŠIE:** ASCIT, bunková suspenzia zo SLEZINY, KOŽE, **SEMENNÍKOV**, KOMOROVÁ VODA a TEKUTINA SKLOVCA **OKA**, ...

FC vyšetrenie tekutiny sklovca a komorovej vody oka

- **SKLOVEC:** - vyplňa 2/3 očnej gule
  - má gélovitú konzistenciu
  - za normálnych okolností je číry
  - 98,5% sklovca tvorí voda

- **KOMOROVÁ VODA (vnútroočná tekutina):**
  - hustá telová tekutina
  - vyplňuje priestor medzi šošovkou a rohovkou
  - 99% tvorí voda

TYPY VNÚTROOČNÝCH NÁDOROV

- Malígný melanóm: najčastejší typ primárneho intraokulárneho tumoru u dospelých, môže tvoriť metastázy
- Retinoblastóm: vzácny typ nádoru, ktorý sa vyskytuje hlavne u detí a adolescentov
- MALÍGNY LYMFÓM: lymfóm, ktorý sa vytvorí v očnej guli je zriedkavý nádor, niekedy ťažko diagnostikovatelný; väčšina vnútroočných lymfómov sú tzv. ne-Hodgkinove podtypy lymfómu (NHL) - najbežnejším je DLBCL = Difúzny veľkobunkový B-lymfóm

Najbežnejším typom lymfómov z očných adnex (súhrnné označenie pomocných orgánov oka) sú B-bunkové lymfómy MALT typu

- **Materiál a postup prípravy vzorky pre FC analýzu**

- Objem odobraných vzoriek je veľmi malý - (do 500 μ l ?) sú to **vzácne vzorky**;
- Lekár rozhodne, na aké vyšetrenia sa sklovec bude zasielať
- Vo všeobecnosti ťažšie hodnotiteľné FC, cytologicky, histologicky
- Menej skúseností s uvedeným typom vzoriek

POSTUP SPRACOVANIA A PRÍPRAVY VZORKY

- Doručenie vzorky: bezprostredne po odbere, bez fixatíva, objem do 500 μ l !!
- Spracovanie vzorky: hneď
- 50 μ l (30 μ l) vzorky/skúmavku + MoAb; 15 min inkubácia pri RT; prímes erytrocytov lyzovaná s NH_4Cl (0,5-1,0 ml); premyť s FZ alebo PBS
- Analýza na premytom FC NAVIOS-Beckman-Coulter

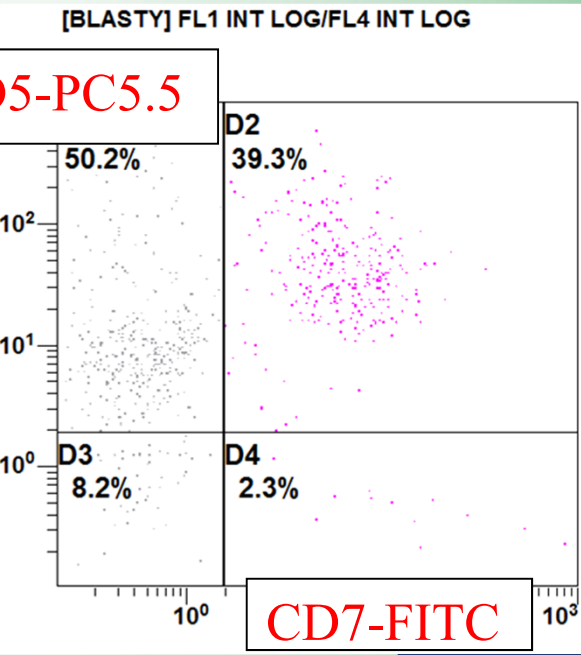
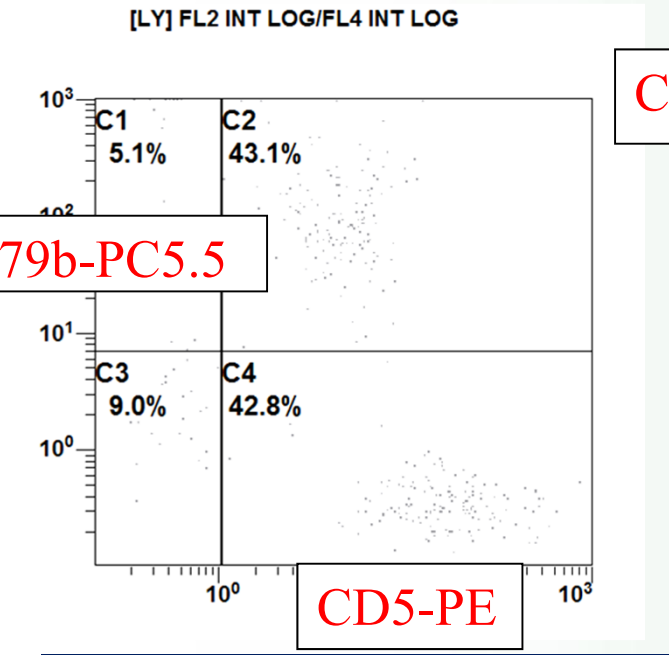
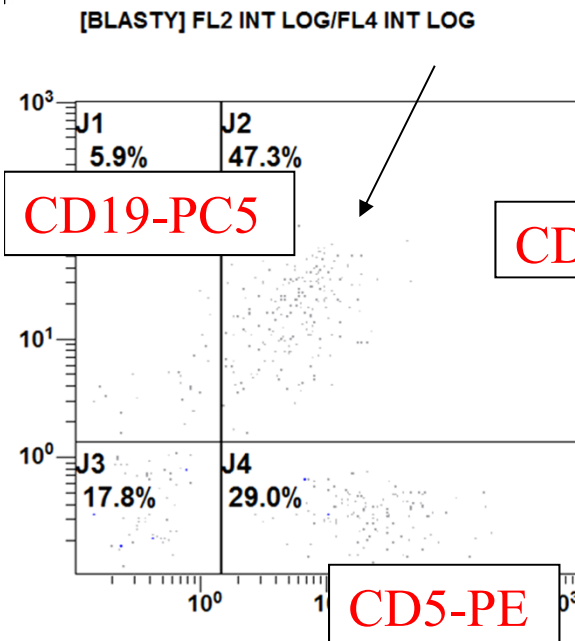
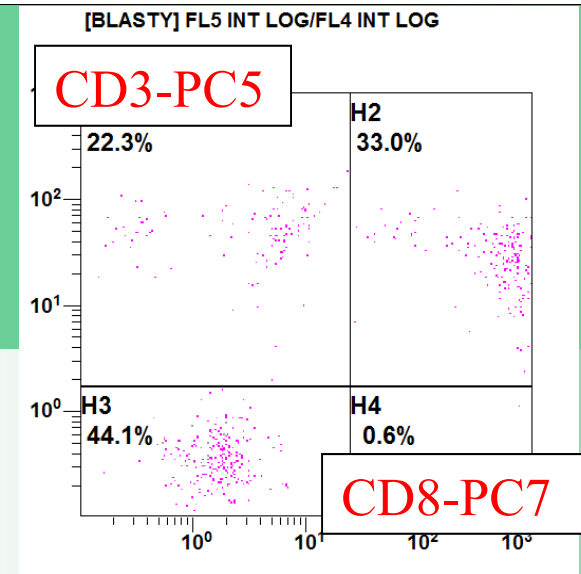
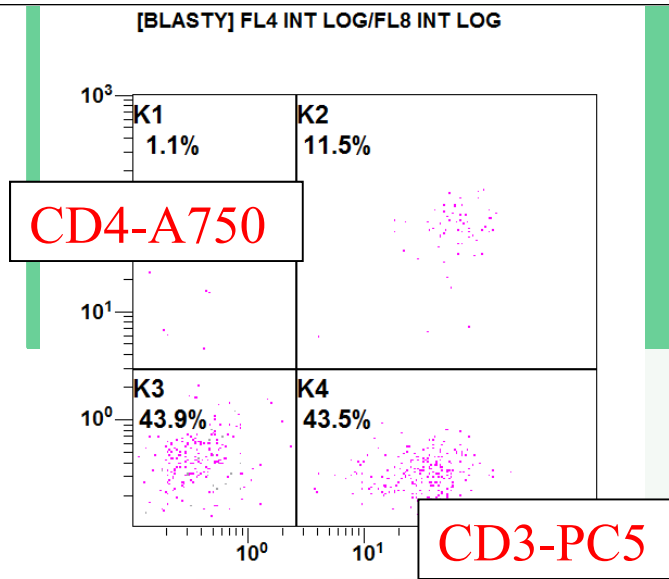
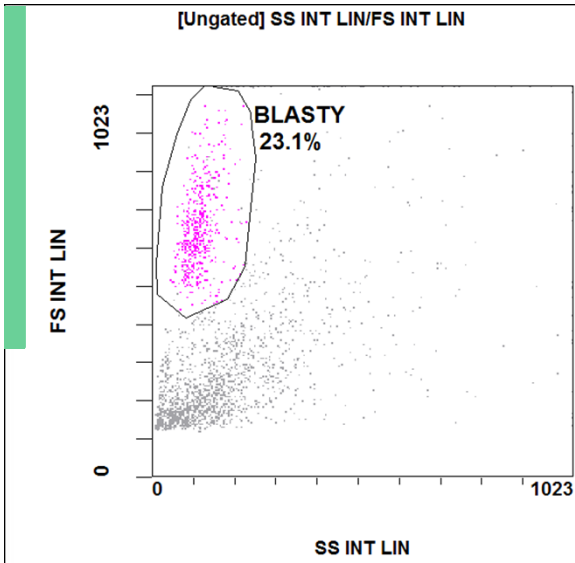
Poznámka

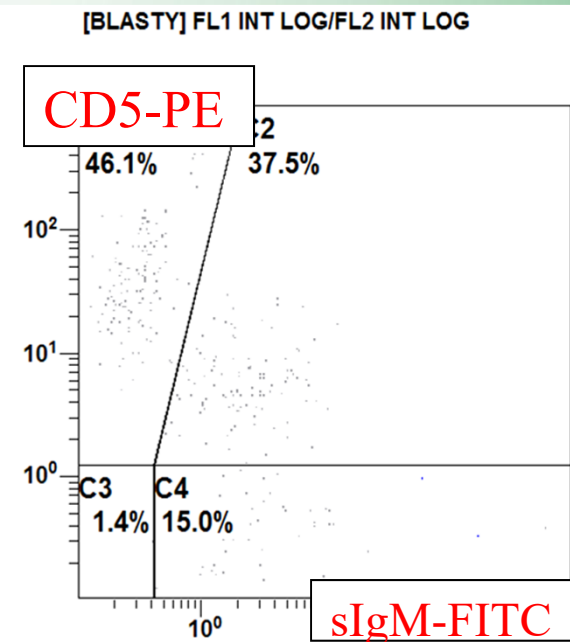
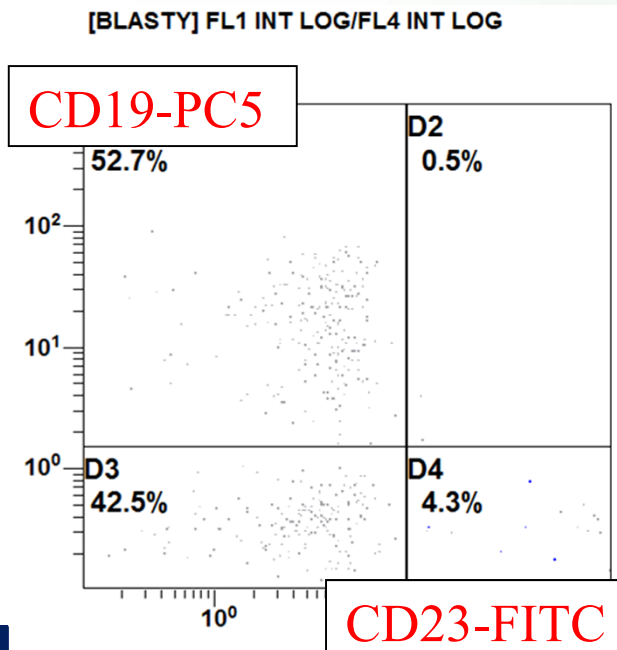
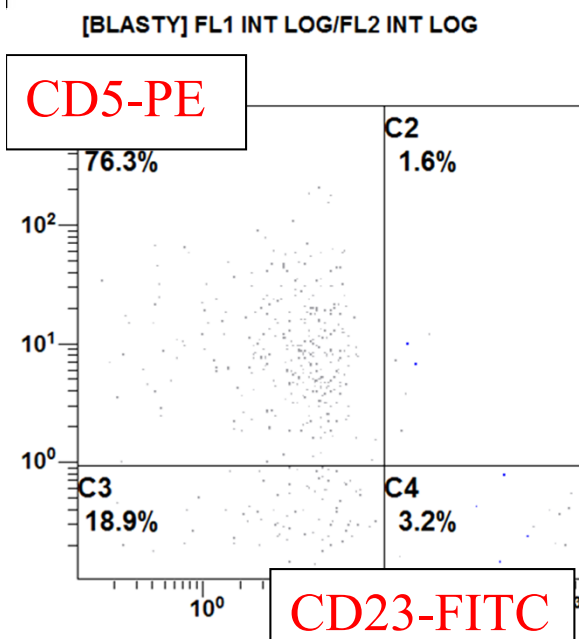
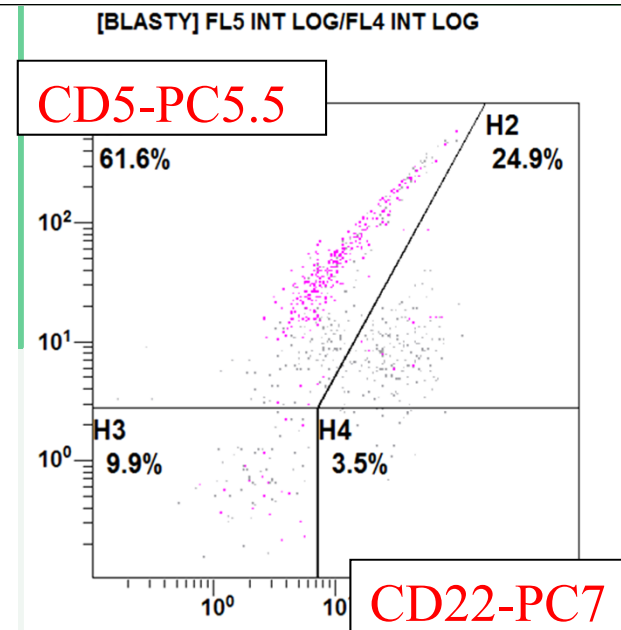
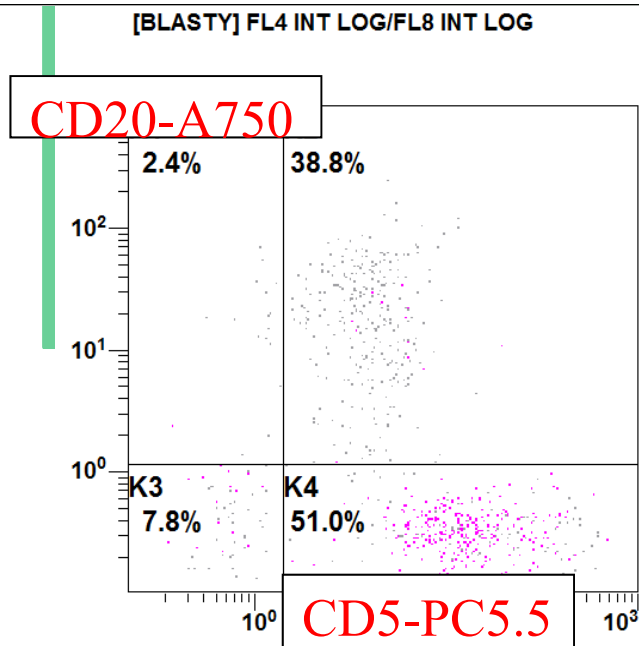
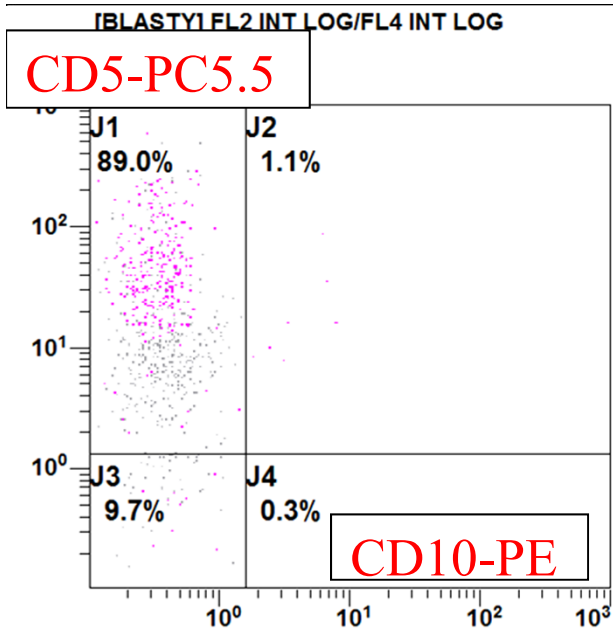

PACIENT	DÁTUM FC ANALÝZY	VÝSLEDOK FC ANALÝZY	VÝSLEDKY z CYTOLÓGIE+...
1. MUŽ, 1956	17.08.2007	dg.MCL,sIgM+	Trepanobiopsia KD+ histológia tonzily: B-NHL najskôr B-CLL/B-SLL
FC krvi: MCL ale IgD+; rezistencia ochorenia na chemoterapiu			
2. ŽENA, 1936	23.01.2014	susp.T-LPO; CD1a+, CD4>>,CD8<<	nevykonaná
V prípade primárneho LPO oka by za 2-ročnú anamnézu problému ochorenie s temer istotou progredovalo do CNS - bez podozrenia a progresie; FC krvi: bez dôkazu patológie, len CD3+CD4+/CD3+CD8+ = 2,25			
3. ŽENA, 1942	07.04.2015	Bez známok nádorového ochorenia	Bez známok nádorového ochorenia

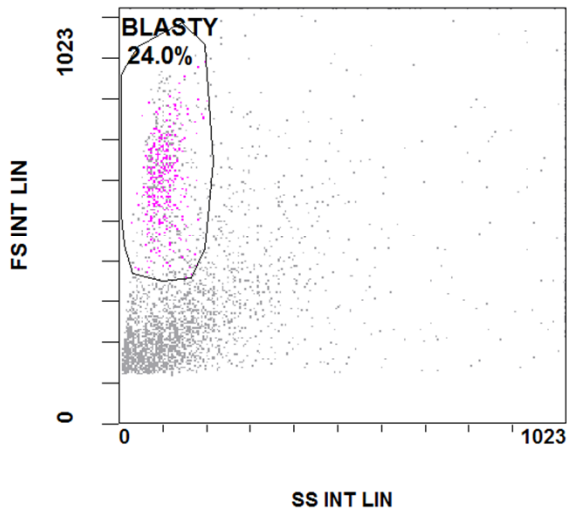
PACIENT	DÁTUM FC ANALÝZY	VÝSLEDOK FC ANALÝZY	VÝSLEDKY z CYTOLÓGIE
4. ŽENA, 1939	05.08.2015	Pravé oko: CD5- B-NHL (DLBCL, SLMZ?)	Uveálny/reti- -nálny DLBCL
Nález z ľavého oka negatívny			
5. MUŽ, 1953	17.01.2017	Bez jednoznač- nej detekcie patológie	Hematológ nevie zhod- notiť (aj blasty, aké?)
Výsledok z MBC: Atypické B-bunky nejasného pôvodu, môže ísť aj o post- infekčné zmeny			
6. ŽENA, 1956	03.10.2017	Pravé oko: MCL aj CD5+DLBCL	Možno MCL, nie DLBCL
Výsledok z MBC: sklovec nedodaný; KD: atypická B-LPO nejasnej špecifiká- cie, pacientka po transplantácii ľavých pľúc;			

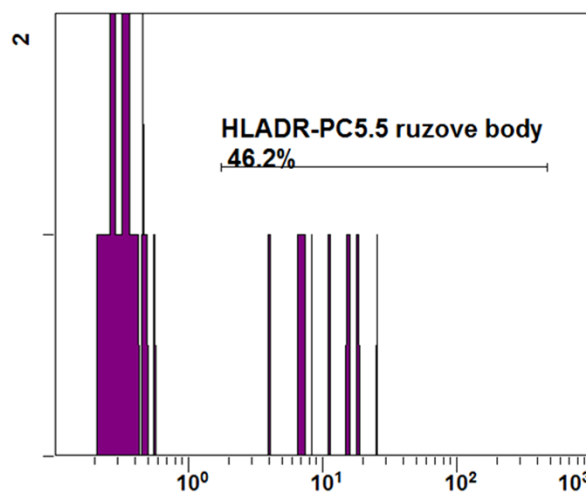

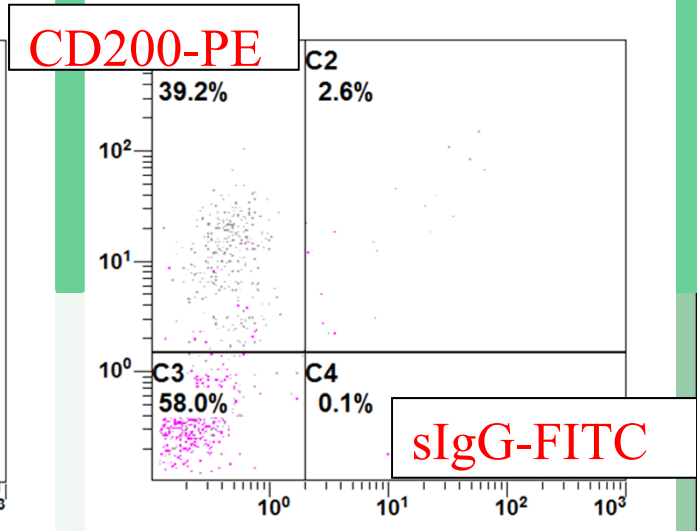
[Ungated] SS INT LIN/FS INT LIN

[BLASTY] FL4 INT LOG

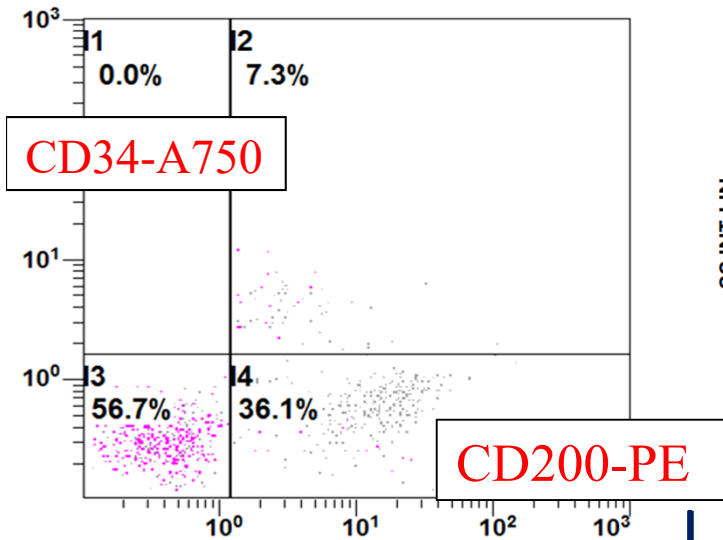
[BLASTY] FL1 INT LOG/FL2 INT LOG

CD200-PE

sIgG-FITC

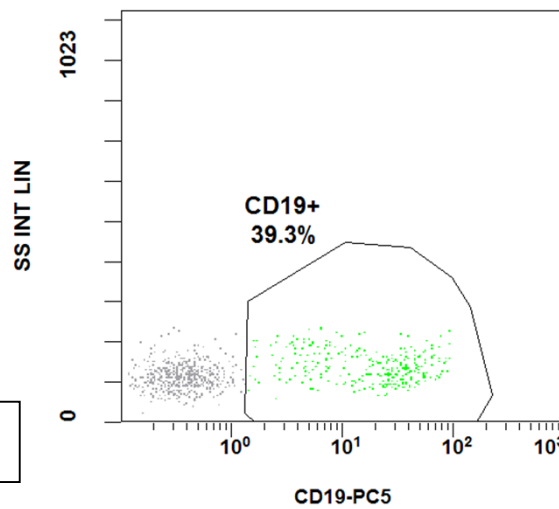
[BLASTY] FL2 INT LOG/FL8 INT LOG

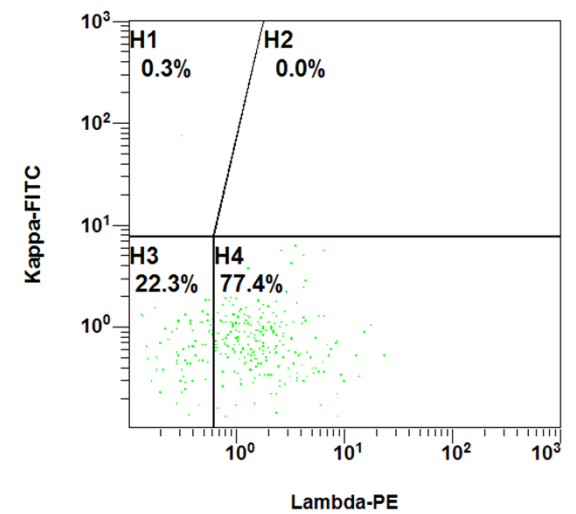
CD34-A750

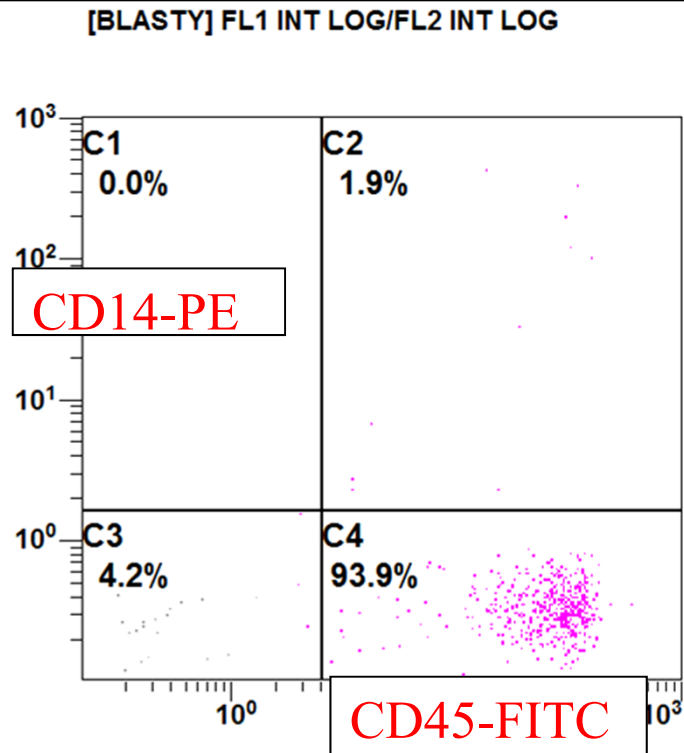
CD200-PE

[LYMFO] FL4 INT LOG/SS INT LIN

(5000) [LYMFO AND CD19+] FL2 INT LOG/FL1 INT LOG

- Rozdielne výšky expresií pre určité MoAb v rôznych testoch
- Počet analyzovaných buniek od 280 do 770

Poznámka

+ znaky	- znaky
CD19	CD34 (5-7%)
CD20	CD10
CD5	sIgG
CD45	CD23 ?
sIgM	
Lambda (Slabá I)	
HLA-DR	
CD22 slabšia	

PACIENT	DÁTUM FC ANALÝZY	VÝSLEDOK FC ANALÝZY	VÝSLEDOK CYTOLÓGIE
7.ŽENA, 1945	14.02.2018	Bez jednoznačnej detekcie patologických buniek	Bez jednoznačnej infiltrácie patol. elementami

Výsledok z MBC: Sklovec nevyšetrený; materiál z tumoru hornej čeluste: blastický B-NHL typu DLBCL

Detekcia a stanovenie typu patologických buniek v zmysle hematologickej malignity v sklovci je založené na cytológii a FC

- FC je užitočná metóda pre stanovenie, potvrdenie, resp. podporenie diagnózy získanej cytologickým vyšetrením - nevyhnutným je rýchle spracovanie vzorky pre zabránenie cytolýzy buniek (cytolýzu spôsobujú aj kortikosteroidy)

FC detekcia leukemických blastov po infiltrácii semenníkov

- Takmer 25% mužov s ALL má subklinickú infiltráciu pohlavných žliaz s leukemickými blastami
- Len u 2% z nich je prítomná jasná choroba, väčšina z nich sú deti, alebo adolescenti s T-ALL (>>leuko a obyčajne mediastínová masa)
- Pri súčasnej terapii je infiltrácia semenníkov vzácná aj v relapse ochorenia (cca 10% zo všetkých relapsov)

FC detekcia leukemických blastov po infiltrácii semenníkov

- Najskôr musí byť vylúčený ako pôvodca opuchu semenníkov zápal
- Niekedy je potrebná orchiektómia; biopsia je skôr výnimkou
- Testikulárny nádor v čase stanovenia diagnózy nemá vplyv na klasifikáciu iniciačného rizika
- Ak je biopsia nevyhnutná a detegujú sa leukemické blasty, pacient musí byť ďalej menežovaný s HR stratégiou. Pretrvávajúca leukémia testes môže vyžadovať lokálnu rádioterapiu, **alebo ...**

Pacient: chlapec, 2004

FC stanovenie dg. z KD dňa 25.03.2015:

COMMON-B-ALL, bez koexpresí znakov iných línií

+ znaky	- znaky
CD10	cyIgM
CD19	sIgM
cyCD79a	Kappa, Lamda
CD24	CD79b
TdT	CD13
CD45	CD33
CD34	CD117
HLA-DR	CD14
CD38	CD3, CD4, CD8, CD2
CD22	CD65
CD20 slabšia	CD15

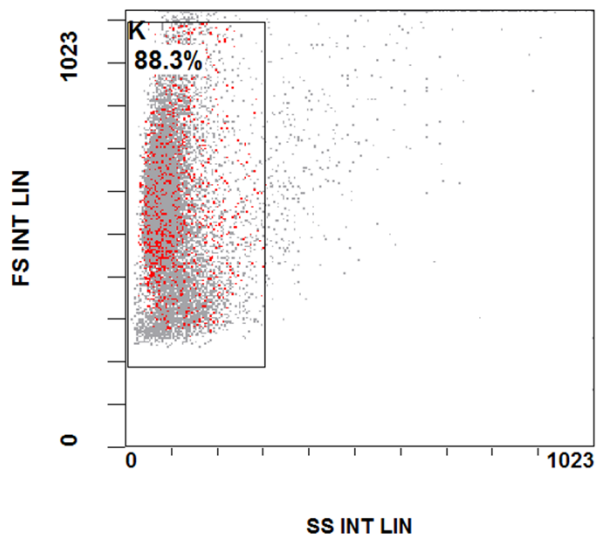
Poznámka

Relaps ochorenia: 06.12.2017

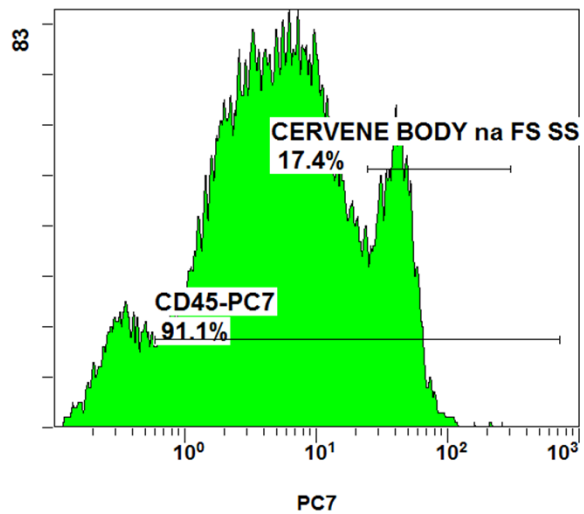
FC analýza KD: rovnaký imunofenotyp patolog. lymfoblastov ako v čase stanovenia dg.

- 07.12.2017: IF buniek pravého aj ľavého semenníka – FC analýza potvrdila infiltráciu patologickými blastami pôvodného fenotypu v oboch semenníkoch
- Postup pri príprave vzoriek:
  - bunky z malého kúsku tkaniva sme vyplavovali jeho napichovaním s ihlou a FZ; suspenziu premyť
  - minimálne množstvo ery bolo lyzované s NH_4Cl ; premyť
  - inkubácia s MoAb 15 min pri RT
  - premyť s FZ
  - hneď analyzovať na cytometri
- **ALTERNATÍVY V POSTUPE** 😊

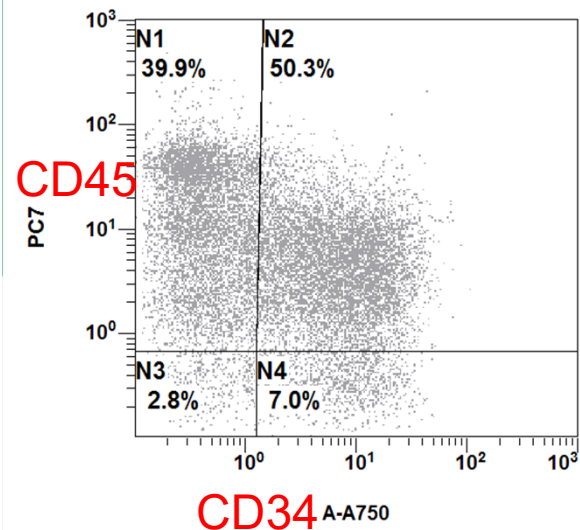
[Ungated] SS INT LIN/FS INT LIN

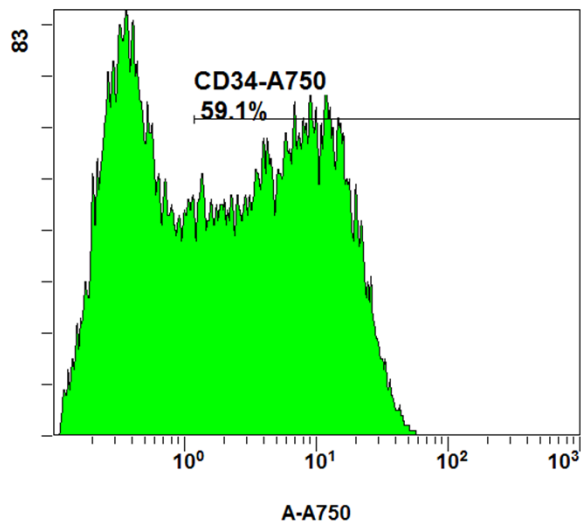
[K] FL5 INT LOG

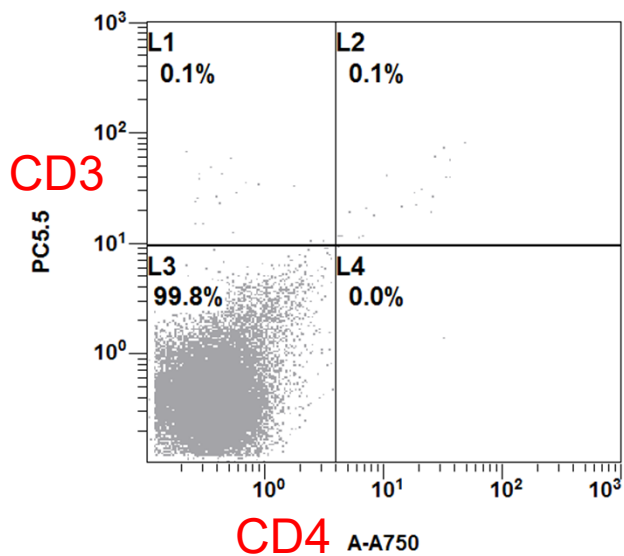
[K] FL8 INT LOG/FL5 INT LOG

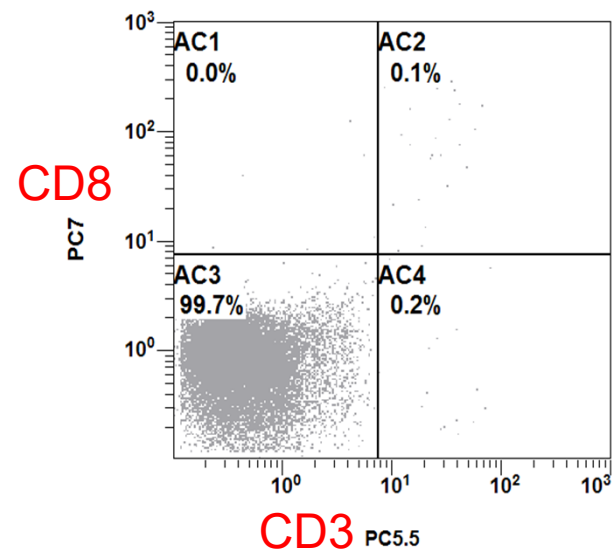
[K] FL8 INT LOG

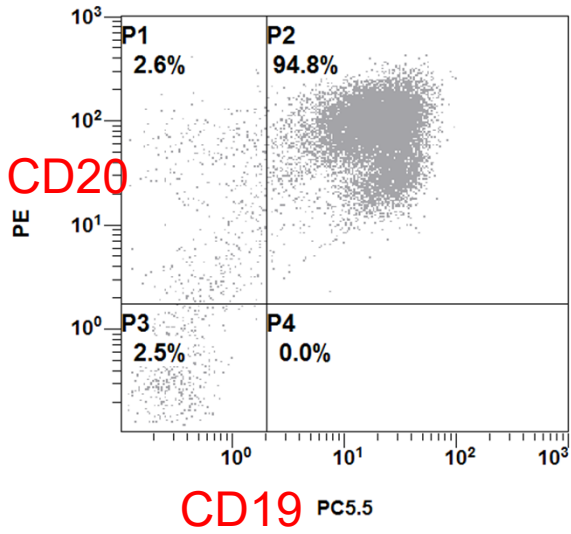
[K] FL8 INT LOG/FL4 INT LOG

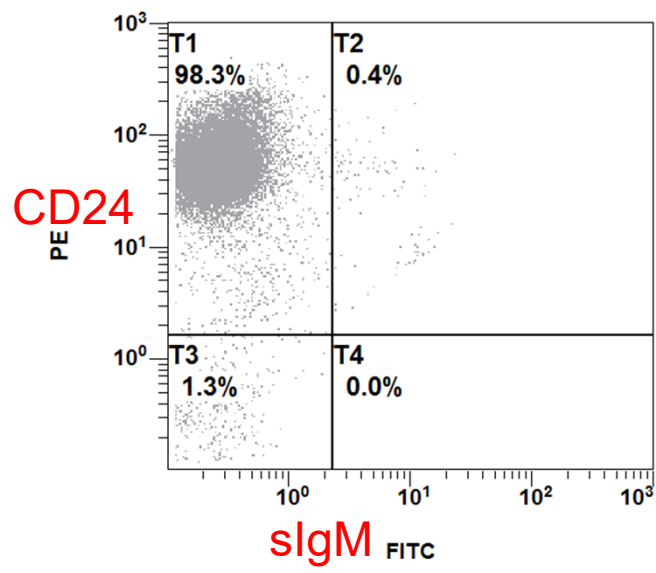
[K] FL4 INT LOG/FL5 INT LOG

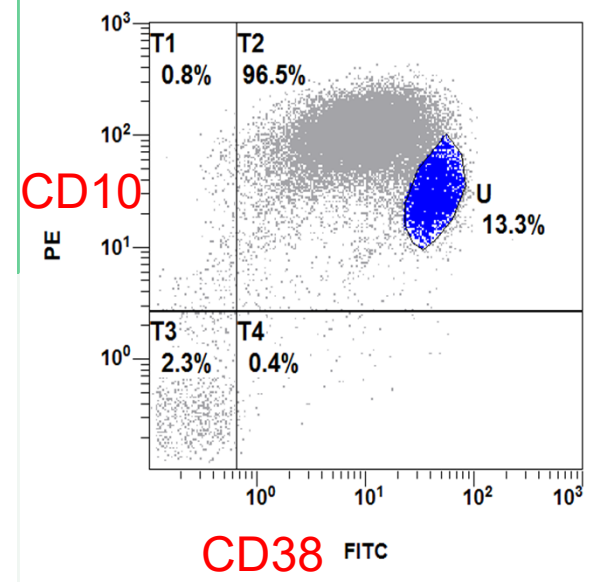
[K] FL4 INT LOG/FL2 INT LOG

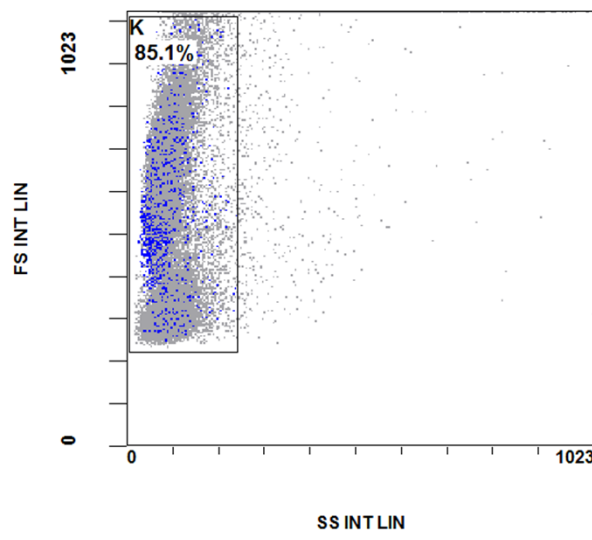
[K] FL1 INT LOG/FL2 INT LOG

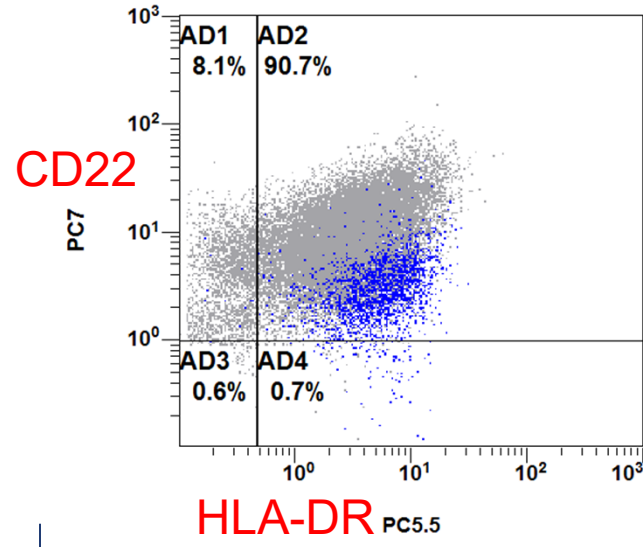
[K] FL1 INT LOG/FL2 INT LOG

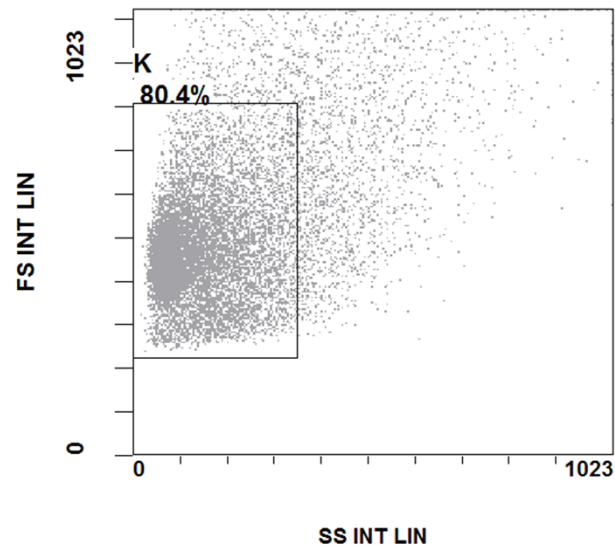
[Ungated] SS INT LIN/FS INT LIN

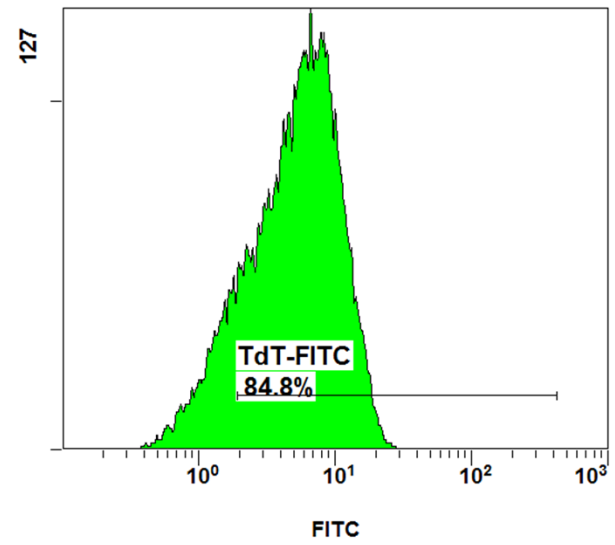
[K] FL4 INT LOG/FL5 INT LOG

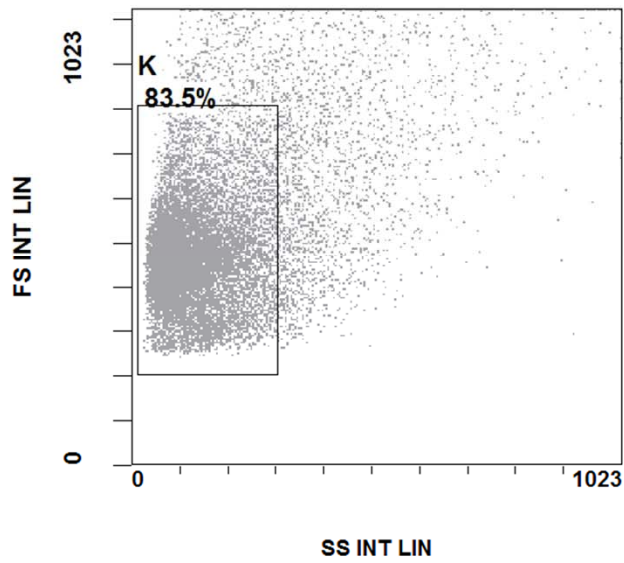
[Ungated] SS INT LIN/FS INT LIN

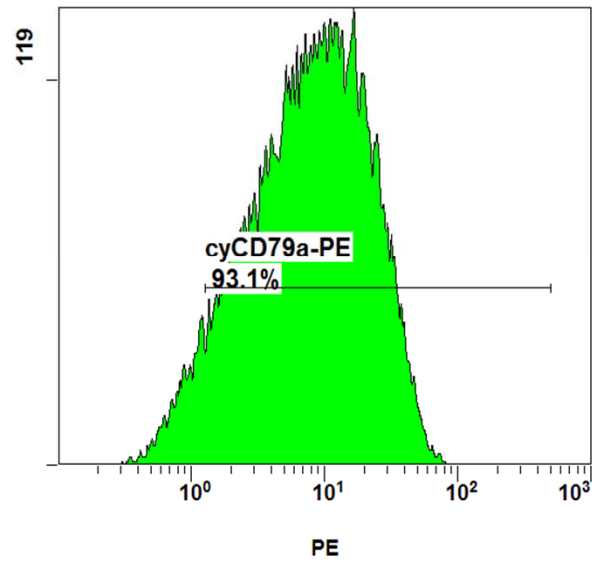
[K] FL1 INT LOG

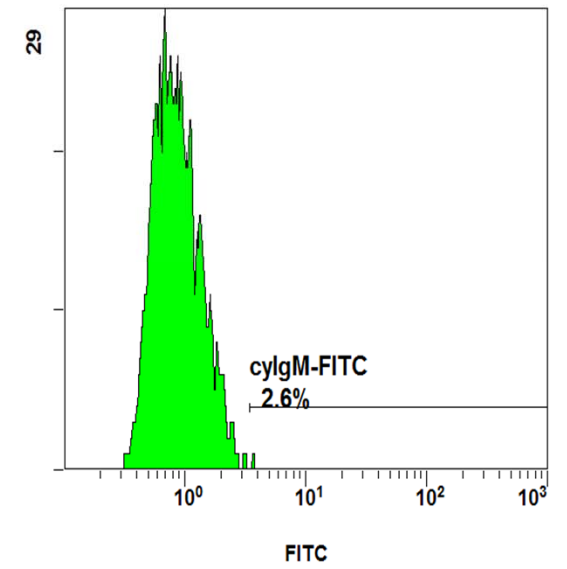
[Ungated] SS INT LIN/FS INT LIN

[K] FL2 INT LOG

[K] FL1 INT LOG

Porovnanie znakov pozitívnych v čase stanovenia dg. z KD a pri relapse ochorenia z oboch testes

+ znaky z KD	+ znaky z testes
CD10	✓
CD19	✓
cyCD79a	✓
CD24	✓
TdT	✓
CD45	✓
CD34	✓
HLA-DR	✓
CD38	✓
CD22	✓
CD20 slabšia	✓ výrazné zastúpenie

Ďakujem za pozornosť

